

MARIA PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA (1891-1945)

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA

Maria Pawlikowska-Jasnorzewska - ur. 24 listopada 1891 w Krakowie, zm. 9 lipca 1945 roku w Manchesterze – polska poetka i dramatopisarka dwudziestolecia międzywojennego, laureatka Złotego Wawrzynu Akademickiego Polskiej Akademii Literatury.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

BAJDA Justyna : *Secesyjna Maria Pawlikowska-Jasnorzewska* // **Polonistyka**. – 2007, nr 1, s. 27-32

BALCERZAN Edward : *Wiersz zbyt kunsztowny z wyrazów składanych dorywczo* // **Polonistyka**. – 1995, nr 6, s. 388-394

Twórczość epigramatyczna poetów 20-lecia międzywojennego, m.in. Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.

BARANOWSKA Maria Małgorzata : *„I jakżeż ty zrobisz krok w nieskończoność?” : „Ja” liryczne Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej ?* // **Ruch Literacki**. – R. 27, z. 4 (1986), s. 311-327

BIAŁEK Klemens : *Maria Jasnorzewska pisze sztuki* // **Dialog**. – R. 24, nr 3 (1979), s. 105-113

CZAPLEJEWICZ Eugeniusz : *Wdzięk Pawlikowskiej* // **Miesięcznik Literacki**. – R. 14, nr 1(1979), s. 61-70

CZARNIK Jacek : *Spółka autorska Witkacy-Pawlikowska* // **Dialog**. – R. 32, nr 1 (1987), s. 121-127

DANAIDY : *utwory ostatnie* / Maria Pawlikowska-Jasnorzewska. – Warszawa : "Czytelnik", 2003. – Rec. Andrzej Zawada // **Nowe Książki**. – 2003, nr 12, s. 25

Wiersze i małe zapiski prozą.

DĄBROWSKI Stanisław : *Nadzieje rozpaczy : (uwagi do jednej z „Miłości” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej)* // **Poezja**. – R. 14, nr 7 (1979), s. 41-47

DZIENISZEWSKA Anna : *Zielnik poetycki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej : (przegląd motywów kwiatowych w twórczości obejmującej lata 1901-1928)* // **Poezja**. – R. 15, nr 5 (1980), s. 56-69

FRANCUZ Aleksandra : *Ale jazz! : o jednym wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Język Polski w Liceum**. – 2014/2015, nr 4, s. 72-78

Dotyczy utworu „Krzyk jazz-bandu”.

GŁOWIŃSKI Michał, SŁAWIŃSKI Janusz : *Sapho słowieńska* // **Twórczość**. – 1956, nr 4, s. 116-132

GOMULICKI Juliusz W. : *„Szczypczykami pod lupę” : fraszka tekstologiczna* // **Poezja**. – R. 15, nr 12 (1980), s. 69-75

GRONCZEWSKI Andrzej : *Traktat o pocałunku [w poezji: Bolesława Leśmiana, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Haliny Poświatowskiej]* // **Miesięcznik Literacki**. – 1989, nr 9, s. 54-63

IWASIÓW Inga : *Oblicza „Ja” : o świadomości bohaterki dramatów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Ruch Literacki**. – R. 36, z. 4 (1995), s. 463-473

- JÓZEFACKA Maria : *Maskarada Phylli, czyli o komediach Pawlikowskiej* // **Dialog.** – 1965, nr 11, s. 95-104
- KUNCEWICZ Piotr : *Staroświecka pani z Krakowa* // **Poezja.** – R. 8, nr 11 (1972), s. 46-51
Twórczość poetycka M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
- JÓZEFACKA Maria : *Komedia poetycka 20-lecia międzywojennego* // **Pamiętnik Literacki.** – 1970, nr 3, s. 77-111
M. in. o twórczości M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
- KWIATKOWSKA Agnieszka : *Pomnożona przez pięć zmysłów : sensualność w twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Polonistyka.** – 2013, nr 5, s. 14-18
Zmysłowość w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w oparciu o liryki poetki.
- LUBASZEWSKA Antonina : *"W daguerotyp raczej pióro zamieniam"* // **Teksty Drugie.** – 1999, nr 4, s. 165-183
Na temat relacji literatura-fotografia, m. in. w powieści "Widnokraż" Wiesława Myślińskiego, poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Jana Twardowskiego, Władysława Broniewskiego i in.
- ŁUKASZUK-PIEKARA Małgorzata : *W mocy konwencji – Maria Pawlikowska-Jasnorzewska* // **Akcent.** – 2001, nr 1/2, s. 24-39
Dotyczy utworu „Laura i Filon”.
- NIEWIADOWSKI Andrzej : *Kochać i tracić... : o poezji Leopolda Staffa i Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Życie Literackie.** – R. 36, nr 43 (1986), s. 1, 10
- ODACHOWSKA-ZIELIŃSKA Ewa : *Finał : o „Czterolistnej koniczynie” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Nowe Książki.** – 1981, nr 10, s. 17-18
- ODACHOWSKA-ZIELIŃSKA Ewa : *O „Akwatykach” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Nowe Książki.** – 1981, nr 5, s. 18-19
- OLSZEWSKI Tadeusz : *Eros i Atena : o poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Tygodnik Kulturalny.** – R. 30, nr 2 (1986), s. 1, 6, 11
- PAJDZIŃSKA Anna : *Językowe mechanizmy budowania puenty (na przykładzie „Pocałunków” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej)* // **Polonistyka.** – 1996, nr 4, s. 215-218
Analiza wybranych miniatur poetyckich: La precieuse, Pod kościołem, Fotografia, Morze i niebo, Gwiazdy spadające i in. („Pocałunki”)
- PIESZCZACHOWICZ Jan : *Stoicka Kobieta-Ikar* // **Życie Literackie.** – 1968, nr 8, s. 5
Natura (przyroda) w twórczości M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
- PYSIAK Krzysztof : *Pawlikowska : farsy i dwudziestolecie* // **Dialog.** – R. 32, nr 1 (1987), s. 113- 120
- PRYZWAN Mariola : *Maria Pawlikowska-Jasnorzewska – poetka miłości.* – Bibliogr. // **Biblioteka – Szkolne Centrum Informacji.** – 2010, nr 3, s. 4-9
Miłość w życiu i twórczości M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
- RAWIŃSKI Marian : *Mitoburcza komediogroteska w teatrze Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Akcent.** – 1996, nr 2, s. 162-170
- REYKOWSKA Anna : *O poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Polonistyka.** – R. 12, nr 3 (1959), s. 60-65
- SAMOZWANIEC Magdalena : *Maria Pawlikowska nieznana...* // **Twórczość.** – 1969, nr 12, s. 48-54
Wczesne wiersze poetki: Z cyklu „Niewolnica”, Chustki i serdaki, Twoje imię..., Bryzgi fal.
- SANDAUER Artur : *Pawlikowska na tle prądów kulturalnych epoki* // **Przegląd Humanistyczny.** – 1962, nr 6, s. 61-75

SEMCZUK Małgorzata : *Anna Achmatowa – Maria Pawlikowska-Jasnorzewska : paralele nie tylko poetyckie* // **Przegląd Humanistyczny.** – 1997, nr 2, s. 69-78

SIOMKAJŁÓWNA Alina : *Dowcip poetycki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Przegląd Humanistyczny.** – 1974, nr 8, s. 21-36

TYNIECKI Jerzy : *Słodko-gorzki eros niebieskomigdalnej Safony : o Pawlikowskiej inaczej* // **Poezja.** – R. 20, nr 7/8 (1985), s. 3-11

WEINBERG Jerzy : *„Laura i Filon” i „Śniadanie na trawie” : z rozważań nad sielanką nowoczesną w poezji i w malarstwie* // **Ruch Literacki.** – R. 38, z. 4 (1997), s. 523-536
Recepcja sielanki Franciszka Karpińskiego przez Marię Pawlikowską-Jasnorzewską.

WITKIEWICZ Stanisław Ignacy : *Listy do Marii Pawlikowskiej* // **Dialog.** – R. 32, nr 1 (1987), s. 128-132

WYKA Marta : *Liryka Pawlikowskiej* // **Twórczość.** – 1969, nr 4, s. 115-117
Rec. książki: *Poezje.* – Wrocław : Ossolineum, 1968

ZACHARSKA Jadwiga : *Miniatury poetyckie Pawlikowskiej w „Pocałunkach”* // **Przegląd Humanistyczny.** – 1967, nr 2, s. 71-88
Miniatura poetycka i jej stosunek do małych form w literaturze i malarstwie, miniatury poetyckie „Pocałunków”. „Pocałunki” na tle przedwojennej twórczości lirycznej Pawlikowskiej.

ZBIJEWSKA Krystyna : *Lilka i Zosia* // **Życie Literackie.** – R. 36, nr 28 (1986), s. 1, 6-7

ZIELIŃSKA Barbara : *Maria Pawlikowska-Jasnorzewska : „Zapis choroby” : agonia jako upokorzenie* // **Ruch Literacki.** – R. 36, z. 3 (1995), s. 331-338

PROPOZYCJE METODYCZNE DLA NAUCZYCIELI

BULA Danuta : *Wśród rodzinnych historii Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Język Polski w Gimnazjum.** – R. 17, nr 1(2015/2016), s. 81-88
Scenariusz lekcji języka polskiego w gimnazjum z wykorzystaniem wiersza M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej "Babcia i Dziadek".

BURY K. : *O wierszach Marii Pawlikowskiej Jasnorzewskiej w klasie VII* // **Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII.** – R.31 (1985/86), z. 6, s. 131-135
Analiza wierszy: „Ptaszek”, „Barwy”.

GALANT Anna : *Odczytywanie znaków : pomysł lekcji w klasie szóstej* // **Nowa Polszczyzna.** – 1999, nr 5, s. 11-14
Interpretacja wiersza „Czas, krawiec kulawy”.

GIZIŃSKA-HWOZDYK Aneta : *Scenariusze lekcji języka polskiego dla gimnazjum.* – (Scenariusze nagrodzone w konkursie pt. "Jak integruję problematykę ekologiczną z moim przedmiotem?") // **Aura.** – 2002, [nr] 4, dod. "Prace Konkursowe" s. 5-7
Wykorzystanie utworu Czesława Miłosza "Wyprawa do lasu", "Ranny ptak" - Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, fragmentu "Chłopów" Władysława Reymonta oraz wiersza Kamila Baczyńskiego "Przypowieść".

KRASKA M. : *„Miłość” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w klasie VII* // **Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII.** – R.35 (1989/90), z. 4, s. 412-413

PIŃCZUK Bogumiła : *Poetka miłości Maria Pawlikowska-Jasnorzewska* // **Biblioteka w Szkole.** – 2011, nr 12, s. 23-25
Scenariusz spotkania bibliotecznego poświęconego pamięci poetki - przeznaczony dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

SIUDAK Teresa : *Opracowanie utworów poetyckich Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w klasie VII* // **Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII.** – R.34 (1988/89), z. 5, s. 506-512

SOBCZAK Tomasz : *Zdarzenie jako element wypowiedzi poetyckiej : "La precieuse" M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* // **Warsztaty Polonistyczne.** – 2000, nr 2, s. 94-96

SZYMIK Eugeniusz : *Propozycje opracowania wybranych mitów na lekcjach języka polskiego // Język Polski w Szkole Średniej. – R.13 (1998/99), z. 4, s. 23-35*

Techniki dramowe przy analizie mitów. Interpretacja porównawcza wierszy opartych na motywie Nike: Z. Herberta „Nike, która się waha” i M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej „Nike”.

ZARĘBSKA D. : *Propozycje lekcji języka polskiego w klasie VII : („Starość” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej oraz „Wesele w Atomicach” Sławomira Mrożka).* - Bibliogr. // **Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII. – R.36 (1990/91), z. 2/3, s. 33-37**

MONTAŻE SŁOWNO-MUZYCZNE

ANDRES Maria : *Lilka i jej rodzinna Kossakówka w literaturze wspomnieniowej : materiały do wykorzystania w wieczorze poświęconym Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej // Poradnik Bibliotekarza. – 1994, nr 3, s. 37-41*

JACHIMCZAK Barbara Wanda : *„Płaczę nad sobą...” : montaż poetycki // Poradnik Bibliotekarza. – 1994, nr 2, s. 36-39*

Polska poezja emigracyjna. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska.

MICHAŁEK Barbara : *Wszystkie barwy miłości : scenariusz imprezy z okazji Dnia Zakochanych (lub rocznic śmierci poetek : Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Małgorzaty Hillar) // Wszystko dla Szkoły. – 2006, nr 1, s. 15-16*

ZIĘTEK Joanna : *Tam, gdzie spotyka się miłość i śmierć... : (montaż poetycko-muzyczny poświęcony Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej).* - Bibliogr. // **Wszystko dla Szkoły. – 2008, nr 10, s. 16-18**

ARTYKUŁY DOSTĘPNE ONLINE

BATEROWICZ Marek : *Słowiańska safona. Maria Pawlikowska- Jasnorzewska*
Tryb dostępu: <http://hej-kto-polak.pl/wp/?p=87368>

BERNAT Anna : *70 lat temu zmarła w Anglii poetka Maria Pawlikowska-Jasnorzewska*
Tryb dostępu: <http://dzieje.pl/aktualnosci/70-lat-temu-zmarla-w-anglii-poetka-maria-pawlikowska-jasnorzewska>

CHŁAP-NOWAKOWA Justyna : *Bez znieczulenia : wiersze i zapiski Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z lat II wojny*
Tryb dostępu: http://fraza.univ.rzeszow.pl/teksty_naukowe/Chlap-Nowakowa-o-Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.pdf

Maria Pawlikowska-Jasnorzewska Baba-Dziwo

Tryb dostępu: http://www.e-teatr.pl/pl/programy/2013_11/51394/baba_dziwo_teatr_slowackiego_krakow_1968.pdf

Zawiera m. in.:

- wiersz Juliana Tuwima pt. „Do Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej”;
- artykuł Zygmunta Leśnodorskiego – O Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej;
- sztuki M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej grane w Teatrze im J. Słowackiego w Krakowie.

Zob. też zestawienie bibliograficzne:

Pawlikowska-Jasnorzewska Maria – bibliografia przedmiotowa – wydawnictwa zwarte – 47-2015

**WIĘCEJ TEMATYCZNYCH ZESTAWIEŃ BIBLIOGRAFICZNYCH
ZNAJDZIECIE PAŃSTWO NA NASZYM INTERNETOWYM SERWISIE
<http://www.pedagogiczna.edu.pl>**

